Rok X Sierpień 1935 r. Nr. 8

MIESIĘCZNIK
Diecezjalny Łucki

DZIAŁ URZĘDOWY

Rozporządzenia Stolicy Apostolskiej

OJCIEC ŚW. DO EPISKOPATU POLSKIEGO

(Na ręce J. Em. Ks. Kardynała A. Kakowskiego nadeszło pismo J. Em. Ks. Kardynała Sekretarza Stanu z dnia 22 czerwca r. b. Nr. 146033).

Pismo, w imieniu całego Polskiego Episkopatu świeżo nadesłane, Ojcu św. sprawiło niezwykłą przyjemność, albowiem tchnie ono należną wielką miłością względem Namiestnika Chrystusowego i wspólną wypróbowaną dusz waszych jednomyślnością, dzięki której oświadczacie, iż zawsze radujecie się radością Następcy św. Piotra i smucicie się Jego bólami.

Niepodobna wyrazić swego zadowolenia, że uroczystości jubileuszowe na pamiątkę Boskiego Odkupienia, jak widać z waszego pisma, miały u was przebieg pomyślny i zbawienne rodziły owoce. Najbardziej jednak jest to pocieszające, że zapewniliście, iż największą jest i będzie troską, iżby wszelkie rozporządzenia Stolicy św., dotyczące pielęgnowania wiary św. i ogólnej poprawy chrześcijańskiej moralności wedle sił były wykonane, przedewszystkiem zaś wskazówki w sprawie podniesienia chrześcijańskiego nauczania młodzieży. Jak bowiem wiecie z osobistego doświadczenia, niemasz skuteczniejszego środka do wszechstronnego udoskonalenia chrześcijańskiego społeczeństwa nad należyty i mądry kierunek, nadany młodzieży od lat najwcześniejszych; w szczególności zaś po-

starać się należy, iżby szkoły, przez młodzież uczęszczane, zdrową nauką się odznaczały.

Wyrażając tedy największe uznanie dla waszych starań, które w tej mierze dotąd tak gorliwie podejmowaliście, Jego Świątobliwość usilnie zachęca nie opuszczać żadnej sposobności i niczego nie zaniechać, iżby zamiary, które zrodziły się w umysłach waszych, gorliwie i skutecznie były wykonane ku pożytkowi wiernych, pieczy waszej powierzonych.

Wobec tego, co było powiedziane, Jego Świątobliwości pozostaje wyrazić wam wielką życzliwość i życzyć Bożej łaskawości darów: co też najchętniej czyni. Jako zaś rękojmię jednego i drugiego, udziela Apostolskiego Błogosławieństwa Tobie i wszystkim Czcigodnym Polskim Pasterzom, oraz ich diecezjanom.

Ja zaś korzystam z nadarzonej sposobności, iżby z największą czcią twe ręce ucałować i oświadczyć się Waszej Eminencji najniższym i oddanym sługą.

(—) E. Kard. Pacelli.

Rozporządzenia Władz Duchownych Miejscowych

Zbiórki publiczne na cele Kościelne

KURJA BISKUPIA
ŁUCKA
SEKCJA MAJ. FINANS.
Nr. 5088

W związku z pismem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych do Episkopatu Polskiego Nr. A. P. 1/18, dn. 15.IV 1935 roku (vide Miesięcznik Diecezjalny za lipiec № 7) Kurja Biskupia zarządza co następuje:

1. Zbiórki publiczne na jakiekolwiek cele kościelne mogą być przeprowadzone tylko za zgodą władzy kościelnej i za pozwoleniem władzy państwowej.

2. Gdy chodzi o zbiórki na obszarze diecezji, udziela zgody na nie ze strony Kościoła sama Kurja Diecezjalna (kan. 691 §§ 3, 5 i 1503). Proboszczowie pozwalać mogą na zbiórki na obszarze własnej parafji, zwracając się do Kurji Diecezjalnej po instrukcje w wypadkach wątpliwych i trudnych.

Zakony żebrzące obowiązuje ogólne prawo kanoniczne i ustawa z dnia 15 marca 1933 r.

3. Do innych Kuryj Diecezjalnych nie mogą ani instytucje kościelne, poza zakonami iuris pontificii, zwracać się o pozwolenie na zbiórkę w ich diecezjach bez zgody własnej Kurji Diecezjalnej.

4. Zbiórki powinny być przeprowadzone w sposób wskazany przez władzę kościelną; dlatego bezwzględnie wzbronione są zbiórki dokonywane przez agentów handlowych, przez pośrednictwo sprzedających po części na swój rachunek obrazy, książki i t.p.

5. Księża Proboszczowie nie pozwolą zbierać ofiar na terenie parafji tym obcym osobom, które nie mogą się wykazać piśmienną zgodą Kurji Diecezjalnej.

Wobec ogólnego zubożenia należy urządzać zbiórki rzadko i tylko na konieczne a pilne potrzeby kościelne.

(—) Ks. In. Zagórski
Szef Sekcji

(—) Ks. T. Szyszkiewicz
w. z. Kanclerz

Zmiany wśród duchowieństwa

Ks. prałat Marjan Tokarzewski, proboszcz w Kowlu, został mianowany dziekanem kowelskim. Ks. Piotr Orynt, dotychczasowy dziekan krzemieniecki i proboszcz w Łanowcach, mianowany dziekanem włodzimierskim i przeznaczony na proboszcza do Uściługa. Ks. Feliks Bujalski, dotychczasowy dziekan włodzimierski i proboszcz w Uściługu, mianowany dziekanem krzemienieckim i przeznaczony na proboszcza

do Łanowiec. Ks. Witold Kowalski, dotychczasowy proboszcz w Korytnicy, przeznaczony na proboszcza do Kisielina. Ks. Bolesław Murawski, proboszcz w Pełczy, przeznaczony początkowo na proboszcza do Kisielina, pozostaje na dawnem stanowisku.

Rozporządzenia Prawno-Państwowe

W sprawie ulg w spłacie zaległości ubezpieczeniowych

W Nr. 54 „Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej" z dnia 26 lipca 1935 r. poz. 353 ogłoszone zostało Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 12 lipca 1935 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o ulgach w spłacie zaległości z tytułu ubezpieczeń społecznych.

Podajemy główniejsze przepisy tego Rozporządzenia, dla informacji XX. Proboszczów, zainteresowanych w sprawie ubezpieczenia służby kościelnej.

I. Przepisy wstępne

§ 1. (1) Rozporządzenie niniejsze dotyczy zaległych należności na rzecz b. kas chorych, b. Zakładów Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych, b. Zakładu Ubezpieczenia od Wypadków we Lwowie, b. Zakładu Ubezpieczenia od Wypadków w Królewskiej Hucie (w Chorzowie), b. Zakładu Ubezpieczeń od Wypadków w Rolnictwie w Poznaniu, b. Bractwa Górniczego w Krakowie oraz Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu, powstałych z tytułu ubezpieczeń społecznych za czas od dnia 31 grudnia 1933 r.

(2) Przez zaległe należności rozumie się wykazane w dniu 1 lipca 1935 roku zadłużenie z tytułu składek i opłat ubezpieczeniowych, odsetek zwłoki, kar i grzywien.

(3) Ilekroć w rozporządzeniu niniejszem mówi się o zobowiązaniach z tytułu ubezpieczeń społecznych po dniu 1 stycznia 1934 r., należy rozumieć przez nie

należności, pobierane przez ubezpieczalnie społeczne, z wyłączeniem należności Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu, pobieranych na podstawie przepisów o ubezpieczeniu inwalidzkiem robotników rolnych.

§ 2. Ulg przewidzianych w rozporządzeniu niniejszem udzielają:

1) właściwe ubezpieczalnie społeczne z urzędu — co do zaległych należności b. kas chorych;
2) Ubezpieczalnia Krajowa w Poznaniu—co do zaległych należności z tytułu ubezpieczenia inwalidzkiego robotników rolnych;
3) Zakład Ubezpieczeń Społecznych—co do wszelkich innych zaległych należności, objętych rozporządzeniem niniejszem.

II. Należności b. kas chorych

§ 3. (1) Umarza się 30 proc. zaległych należności b. kas chorych. Umorzeniem w pierwszym rzędzie objęte będą odsetki zwłoki, należne po dzień 1 lipca 1935 r.

(2) Po dokonaniu umorzenia ustala się saldo zadłużenia poszczególnych dłużników na dzień 1 lipca 1935 r. W dalszych przepisach przez saldo" należy rozumieć saldo w myśl przepisu niniejszego.

§ 4. (1) Zapłatę 40 proc. salda, o którem mowa w § 3 ust. (2), odracza się, z zastrzeżeniami określonemi w § 5 ust. (3) i w § 6, wszystkim dłużnikom do dnia 30 czerwca 1936 r. pod warunkiem, że do dnia 17 lutego 1936 r. uiszczą wszystkie swoje zobowiązania wobec instytucyj ubezpieczeń społecznych z tytułu ubezpieczeń społecznych za czas od dnia 1 stycznia 1934 r. do dnia 31 grudnia 1935 r., a nadto poczynając od dnia 11 kwietnia 1936 r. nie będą zalegali z opłatą składek z tytułu ubezpieczeń społecznych także za czas od dnia 1 stycznia 1936 r.

(2) Dłużnicy, którzy we właściwym terminie nie uiszczą zobowiązań, określonych w ust. (1), tracą pra-

wo do dalszego odroczenia i obowiązani są bezzwłocznie uiścić całą określoną część salda w wysokości 40 proc.

(3) Dłużnikom, którzy uczynią zadość warunkom przewidzianym w ust. (1), rozkłada się płatność wymienionej w tym ustępie części salda (40 procent) na cztery równe raty półroczne, z których pierwsza płatna będzie 1-go października 1936 r., druga—1 kwietnia 1937 r., trzecia—1 października 1937 r., czwarta—1 kwietnia 1938 r. Nieuiszczenie w terminie wyznaczonym jednej raty powoduje utratę prawa dalszej ratalnej spłaty i natychmiastową wymagalność raty nieuiszczonej w terminie oraz rat pozostałych.

(4) Ulgi, określone w ust. (1), (2) i (3), stosuje się z zastrzeżeniem, wynikającem z przepisu § 5 ust. (3).

§ 5. (1) Zapłatę pozostałej części salda w wysokości 60 proc. odracza się z tem, że do dnia 15 stycznia 1938 r. może ona ulec umorzeniu na warunkach następujących:

1) dłużnikom, którzy zobowiązania swe wobec instytucyj ubezpieczeń społecznych z tytułu ubezpieczeń społecznych za czas od dnia 1-go stycznia 1934 r. do dnia 31 marca 1935 r. uiszczą przed dniem 1-go października 1935 r.—umorzy się 10 procent salda;

2) dłużnikom, którzy zobowiązania wymienione w pkt. 1), przypadające za czas od dnia 1 stycznia 1934 r. do dnia 31 grudnia 1935 r., uiszczą przed dniem 16 lutego 1936 r.—umorzy się 20 proc. salda;

3) dłużnikom, którzy zobowiązania wymienione w pkt. 1), przypadające za czas od dnia 1 stycznia 1924 r. do dnia 31 grudnia 1936 r., uiszczą przed dniem 16 stycznia 1937 r. — umorzy się 15% salda;

4) dłużnikom, którzy zobowiązania wymienione w pkt. 1), przypadające za czas od dnia 1 stycznia 1934 r. do dnia 31 grudnia 1937 r., uiszczą

przed dniem 16 stycznia 1938 r. — umorzy się 15% salda.

(2) Wobec dłużników, którzy przed dniem 1 października 1935 r. nie uiścili wszelkich zobowiązań z tytułu ubezpieczeń społecznych za czas od dnia 1 stycznia 1934 r. do dnia 31 marca 1935 r., umorzenie, przewidziane w pkt. 1) ust. (1), mimo to będzie stosowane, jeżeli dłużnicy ci udowodnią, że wpłaty dokonane przez nich do ubezpieczalni społecznych w czasie od dnia 1 stycznia 1934 r. do dnia 30 września 1935 r. co najmniej dorównują sumie należności z tytułu ubezpieczeń społecznych, które przypadały do zapłaty w okresie od dnia 1 stycznia 1934 r. do dnia 31 marca 1935 r.

(3) W razie utraty prawa do umorzenia, przewidzianego w jednym z punktów ust. (1), nieumorzona w myśl odpowiedniego punktu część salda staje się natychmiast wymagalna i ponadto dłużnik traci prawo do ulg, określonych w § 4.

§ 8. (1) Prócz ulg, przewidzianych w przepisach poprzedzających, dłużnikom, którzy w okresie od dnia 30 czerwca 1935 r. będą uskuteczniali wpłaty na poczet zaległości objętych saldem, a nie zalegają z opłatą składek ubezpieczeniowych, przypadających z tytułu ubezpieczeń społecznych za czas po dniu 1 stycznia 1934 r., każda wpłata będzie zaliczona w stosunku 200 proc. wpłaty, jeżeli została uskuteczniona w czasie od dnia 31 marca 1936 r. i w stosunku 150 proc. wpłaty, jeżeli została uskuteczniona w czasie od dnia 1 kwietnia do dnia 30 czerwca 1936 r.

(2) Niezależnie od przepisu ustawy (1) wszyscy dłużnicy mogą do dnia 31 grudnia 1936 r. spłacić zadłużenie objęte saldem w stosunku 1=1.25.

III. Należności pozostałych instytucyj ubezpieczeń społecznych.

§ 9. (1) Spłatę zaległych należności (§ 1) pozostałych instytucyj ubezpieczeń społecznych, wymienionych w § 1, odracza się do dnia 15 lutego 1936 r.

z zastrzeżeniem przepisu § 11, oraz obniża się o połowę odsetki zwłoki, należne po dzień 1 lipca 1935 r., co jednak nie dotyczy kwot odsetek już obniżonych do 6 proc. lub 4 i pół proc., w myśl ustawy z dnia 15 marca 1934 r. o ułatwieniu spłaty zaległych składek i opłat na rzecz instytucyj ubezpieczeń społecznych (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 237).

(2) Celem ustalenia kwoty odsetek zwłoki, należnych po dzień 1 lipca 1935 r., wszelkie wpłaty na poczet zaległych należności, uskutecznione w czasie od dnia 9 kwietnia 1934 r. do dnia 1 lipca 1935 r., zaliczone zostaną na pokrycie odsetek zwłoki dopiero po pokryciu innych zaległych należności.

§ 10. Po upływie terminu odroczenia spłata zaległych należności zostanie rozłożona:

1) w równych ratach na okres 3 lat, licząc od dnia 15 lutego 1936 r., jeżeli dłużnik nie udzieli odpowiedniego zabezpieczenia (§ 14), uiścił jednak zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych za czas od dnia 1 stycznia 1934 r. do dnia 31 grudnia 1935 r.;
2) na okres do 9 lat, licząc od dnia 15 lutego 1936 r., jeżeli dłużnik udzieli odpowiedniego zabezpieczenia (§ 14).

§ 13. (1) Rozłożenie spłaty zaległych należności, objętych rozdziałem niniejszym, nastąpi na wniosek zainteresowanego dłużnika, zgłoszony do dnia 1 stycznia 1936 r. za pośrednictwem właściwej ubezpieczalni społecznej.

(2) Czynności związane z udzieleniem zabezpieczenia powinny być dopełnione przed dniem 15 lutego 1936 r.

§ 14. (1) Przez odpowiednie zabezpieczenie należy rozumieć, z uwzględnieniem przepisu ust. (2), pupilarne zabezpieczenie hipoteczne w myśl art. 2 pkt. 2 i art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lutego 1928 r. o sposobie lokowania funduszów przez osoby prawa publicznego, fundacje i oso-

by niewłasnowolne oraz o sposobie lokowania kaucyj, składanych z tutułu obowiązku publicznego (Dz. U. R. P. Nr. 17, poz. 141).

(2) Zainteresowana instytucja ubezpieczeniowa może przyjąć również i inne zabezpieczenie, jeżeli uzna je za odpowiednie.

(3) Koszty zabezpieczenia ponosi dłużnik.

§ 15. (1) Od zaległych należności, objętych rozdziałem niniejszym pobiera się odsetki zwłoki, począwszy od dnia 1 lipca 1935 r. w następującej wysokości:

1) w razie udzielenia przez dłużnika odpowiedniego zabezpieczenia — 4 i pół proc. w stosunku rocznym;
2) w innych przypadkach — 6 proc. w stosunku rocznym.

(2) Niezależnie od przepisu ust. (1) pkt. 2), właściwa instytucja ubezpieczeń społecznych może dla gospodarstw i przedsiębiorstw rolnych i leśnych zniżyć na wniosek dłużnika wysokość odsetek zwłoki do 4 i pół procent w stosunku rocznym.

§ 16. Dłużnik nie ma prawa do korzystania z odroczenia, a także z rozłożenia spłaty zaległych należności, bądź też prawo to traci:

1) jeżeli nastąpiła likwidacja zakładu pracy lub jeżeli powstanie uzasadniona obawa, że zakład pracy ulegnie likwidacji przed upływem 6 miesięcy;
2) jeżeli zalega z opłatą wymagalnej raty dłużej niż 3 miesiące.

IV. Przepisy wspólne i przejściowe.

§ 17. Instytucje ubezpieczeń społecznych mogą zezwolić na częściową lub całkowitą spłatę zadłużenia: papierami procentowemi, wymienionemi w art. 249 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznem, przez przelew wierzytelności, przeniesienie prawa własności do nieruchomości, przez spłatę towarami, zapomocą wykonania robót lub w inny sposób.

§ 18. Wszystkim zaległym składkom i opłatom, których spłatę unormowano rozporządzeniem niniejszem, przysługują do czasu całkowitego ich uiszczenia przywileje, przyznane składkom i opłatom na rzecz instytucji ubezpieczeń społecznych w postępowaniu egzekucyjnem i upadłościowem.

§ 19. (1) Dotychczasowe układy w sprawie spłaty zaległych należności, objętych rozporządzeniem niniejszem ulegną zmianie, na wniosek zainteresowanego, o ile są mniej korzystne dla dłużników.

(2) Wejście w życie rozporządzenia niniejszego samo przez się nie uchyla zobowiązań, wpływających z udzielonych instytucjom ubezpieczeń społecznych przez dłużników weksli, czeków i t. p., oraz nie unieważnia dokonanych na rzecz instytucyj przelewów wierzytelności. Kwoty stąd wpływające będą jednak na wniosek dłużnika przeznaczone na spłatę bieżących zobowiązań.

§ 21. Środki prawne od decyzyj instytucyj ubezpieczeń społecznych w sprawach ulg, przewidzianych w rozporządzeniu niniejszem, rozstrzygane będą przez organa właściwe do orzekania w sporach o obowiązek ubezpieczenia i na podstawie obowiązujących te organa przepisów o postępowaniu.

§ 22. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą obowiązującą od dnia 1 lipca 1935 roku.

Minister Opieki Społecznej: *Jerzy Paciorkowski.*

Zakaz grzebania zwłok osób wojskowych na cmentarzach wojennych lub w kwaterach grobów wojennych na cmentarzach wyznaniowych lub gminnych.

Ministerstwo W. R. i O. P. zwróciło się do Kurji Diecezjalnej pod datą 22 czerwca r. b. Nr. V-3624/34 z pismem następującej treści:

„Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego otrzymało informacje, że na cmentarzach wojennych lub na kwaterach wojennych, stanowiących

dzielnice cmentarzy parafjalnych, niejednokrotnie zdarzają się wypadki grzebania zwłok osób wojskowych lub cywilnych, zmarłych w czasie pokoju, bez porozumienia się z właściwemi organami odnośnych urzędów wojewódzkich, sprawującemi opiekę i nadzór nad cmentarzami wojennemi.

Zakładanie nowych grobów na cmentarzach wojennych bez wiedzy właściwych organów urzędu wojewódzkiego, które prowadzą ewidencję grobów wojennych, wytwarza zmiany w ewidencji i powoduje niezgodność wykazów ewidencyjnych i planów z faktycznym stanem cmentarzy wojennych. Niezależnie od tego nowozałożone na cmentarzach wojennych groby zmarłych wojskowych lub cywilnych nieraz mogą utrudnić organom urzędu wojewódzkiego przeprowadzenia planowej akcji komasacji cmentarzy wojennych, w związku z którą odbywa się kasowanie licznych cmentarzy wojennych, a wraz z tem przenoszenia grobów ze skasowanych cmentarzy na inne miejsce.

Celem zapobieżenia w przyszłości zakładaniu na terenie istniejących cmentarzy wojennych nowych grobów osób zmarłych w okresie powojennym a także grzebaniu zwłok osób wojskowych lub cywilnych, zmarłych w czasie pokoju,—na kwaterach wojennych, stanowiących dzielnice cmentarzy wyznaniowych lub gminnych—Ministerstwo W. R. i O. P. prosi o spowodowanie wydania odpowiedniego zarządzenia zakazującego duchownym grzebania, bez wiedzy i zezwolenia właściwego urzędu wojewódzkiego, jakichkolwiek zwłok na cmentarzach wojennych lub na kwaterach wojennych, stanowiących część cmentarza wyznaniowego lub gminnego, oraz o wyjaśnienie duchowieństwu, że o ile niema w danej miejscowości specjalnego cmentarza wojskowego (garnizonowego) — zwłoki żołnierzy zmarłych w czasie pokoju należy grzebać na ogólnych cmentarzach wyznaniowych lub gminnych.

Ministerstwo prosi o traktowanie tej sprawy jako pilnej i powiadomienie o wydanych zarządzeniach.

Dyrektor Departamentu *Fr. Potocki.*

Kurja Diecezjalna zobowiązuje XX. Proboszczów do przestrzegania powyższych przepisów w sprawie grzebania zwłok osób wojskowych.

Ustawa o pielęgniarstwie.

W n-rze 27 „Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej" (poz. 199) zamieszczona została Ustawa z dnia 21 lutego 1935 r. o pielęgniarstwie następującej treści:

I. Wykonywanie praktyki pielęgniarskiej.

Art. 1. Przez praktykę pielęgniarską rozumie się zawodowe wykonywanie następujących czynności:

a) pielęgnowanie chorych w zakładach leczniczych i domach prywatnych,
b) wykonywanie zleceń lekarza przy chorych,
c) pracę w zakładach leczniczych, instytucjach zapobiegawczych, zakładach opiekuńczych, instytucjach społecznych, szkołach, zakładach przemysłowych oraz domach prywatnych w zakresie szerzenia higjeny ogólnej i osobistej, zwalczania epidemji oraz zapobiegania chorobom.

Art. 2. (1) Prawo wykonywania praktyki pielęgniarskiej mają jedynie osoby, które uzyskały prawo praktyki pielęgniarskiej na zasadzie ustawy niniejszej. Osobom tym przysługuje również wyłączne prawo używania tytułu pielęgniarki.

Art. 3. (1) Prawo wykonywania praktyki pielęgniarskiej może być stałe lub czasowe.

(2) Stałe prawo wykonywania praktyki pielęgniarskiej mają osoby, które posiadają obywatelstwo polskie i dyplom szkoły pielęgniarstwa, przewidziany w art. 10 i 11.

Art. 8. Pielęgniarki zaliczają się do kategorji pracowników umysłowych i korzystają z praw i obowiązków, ustawowo przepisanych dla tej kategorji pracowników.

Art. 9. Ustawa niniejsza nie narusza w niczem praw osób, uprawnionych do wykonywania praktyki lekarskiej, felczerskiej i położniczej.

II. Szkoły pielęgniarstwa.

Art. 10. (1) Państwowe, publiczne i prywatne szkoły pielęgniarstwa mogą być otwierane i prowadzone tylko na podstawie zezwolenia Ministra Opieki Społecznej.

(2) Minister Opieki Społecznej ustali w drodze rozporządzenia warunki niezbędne dla uzyskania zezwolenia na otwarcie szkoły pielęgniarstwa.

Art. 11. (1) Minister Opieki Społecznej zatwierdza statut szkoły pielęgniarstwa, regulamin rady szkolnej, program i system nauczania, regulamin egzaminu końcowego i wzór dyplomu.

(2) Nauczanie w szkole pielęgniarstwa winno trwać przynajmniej dwa i pół lat.

(3) Przepisy, dotyczące statutów, regulaminów oraz programu nauczania, zostaną ustalone w drodze rozporządzenia przez Ministra Opieki Społecznej.

Art. 12. Szkoły pielęgniarstwa mogą być zakładane jedynie w miejscowościach, które posiadają odpowiednie warunki do szkolenia uczennic tak teoretycznego, jak i praktycznego w pielęgnowaniu chorych i opiece społeczno-higjenicznej.

Art. 15. (1) Warunki, którym winny odpowiadać kandydatki, wstępujące do szkół pielęgniarstwa są następujące:

a) ukończone przynajmniej gimnazjum lub wykształcenie, uznane przez władze właściwe jako równorzędne,
b) ukończony 18, a nieprzekroczony 30 rok życia,
c) odpowiednie właściwości psychiczne i uzdolnienie fizyczne,
d) nieskazitelną przeszłość.

(2) Minister Opieki Społecznej może na wniosek dyrektorki szkoły pielęgniarstwa zezwolić w drodze

wyjątku na przyjęcie kandydatki, która przekroczyła 30 rok życia.

Art. 17. (1) Minister Opieki Społecznej sprawuje nadzór nad szkoleniem kandydatek do zawodu pielęgniarskiego, a w miarę potrzeby zarządza przeszkolenie pielęgniarek oraz osób, wymienionych w art. 20 ust. (3) i (4) na okresowych kursach uzupełniających.

(2) Uprawnienia te może Minister Opieki Społecznej przekazać w całości lub części wojewódzkim władzom administracji ogólnej.

III. Postanowienia przejściowe

Art. 19. Równoznaczne z dyplomem szkoły pielęgniarstwa, przewidzianej w art. 10 i 11 są:

1. uzyskane przed wejściem w życie ustawy niniejszej.
   a) świadectwo ze złożonego państwowego egzaminu pielęgniarskiego, w myśl rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego w przedmiocie państwowych egzaminów pielęgniarskich z dnia 27 listopada 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 127, poz. 1049), zmienionego rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 grudnia 1931 r. (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 6, poz. 38),
   b) świadectwo złożenia egzaminu pielęgniarskiego w myśl wydanych przez b. państwa zaborcze przepisów, obowiązujących na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego,
   c) świadectwo ukończenia szkoły pielęgniarstwa Stowarzyszenia Pań Ekonomek św. Wincentego a Paulo w Krakowie;
2. świadectwo złożonego egzaminu pielęgniarskiego uzyskane zgodnie z art. 20 ustawy niniejszej.

Art. 20. (1) Egzaminy uprawniające do uzyskania praktyki na zasadzie art. 19 pkt. 2, odbywać się będą w ciągu lat czterech od wejścia w życie ustawy

niniejszej przed komisją egzaminacyjną przy urzędach wojewódzkich.

(2) Program, terminy egzaminów i sposób przeprowadzenia egzaminów oraz skład komisji egzaminacyjnej ustali Minister Opieki Społecznej w drodze rozporządzenia.

(3) Do egzaminu dopuszczone będą osoby, posiadające obywatelstwo polskie, które przed wejściem w życie ustawy niniejszej:

a) ukończyły dwuletnią szkołę pielęgniarstwa o zatwierdzonym przez właściwe ministerstwo statucie i programie,.

b) ukończyły szkołę pielęgniarstwa, zatwierdzoną w myśl wydanych przez b. państwa zaborcze przepisów, obowiązujących na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego,

c) ukończyły najmniej sześciomiesięczne kursy pielęgniarskie i wykażą się dwuletnią pracą zawodową pielęgniarską,

d) wykażą się pięcioletnią pracą zawodową pielęgniarską szpitalną lub higjeniczną - zapobiegawczą, przyczem kursy pielęgniarskie mogą być zaliczone jako praca zawodowa pielęgniarska, licząc jeden miesiąc kursu za 6 miesięcy pracy zawodowej. Minister Opieki Społecznej ustali w drodze rozporządzenia, które kursy mogą być zaliczone jako praca zawodowa;

e) wykażą się czteroletnią pracą zawodową pielęgniarską, pod warunkiem uzupełnienia brakującego roku pracy zawodowej przez odbycie kursu, wymienionego w art. 17.

4) Ponadto do egzaminu dopuszczone będą osoby, posiadające obywatelstwo polskie, znajdujące się w okresie próbnym (postulacie) lub nowicjacie, zgłoszone przez zgromadzenia zakonne w ciągu 3 miesięcy od wejścia w życie ustawy niniejszej, pod warunkiem, że przed przystąpieniem do egzaminu przejdą

przeszkolenie, które ustali rozporządzenie wykonawcze, i w czasie składania egzaminu będą należały do zgromadzenia zakonnego.

(5) Osobom, które posiadają warunki do przystąpienia do egzaminu pielęgniarskiego, wojewódzka władza administracji ogólnej wyda, do czasu złożenia egzaminu, czasowe zezwolenie na wykonywanie praktyki pielęgniarskiej, nie dłużej jednak, jak do dnia 1 stycznia 1939 r.

Art. 23. Przepisy ustawy niniejszej nie naruszają szczególnych uprawnień, przewidzianych w umowach międzynarodowych, w warunkach i granicach, w umowach tych ustalonych.

Art. 25. (1) Ustawa niniejsza wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

(2) Równocześnie tracą moc obowiązującą wszystkie dotychczasowe przepisy, normujące wykonywanie praktyki pielęgniarskiej, a w szczególności przepisy o państwowych egzaminach pielęgniarskich.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

W sprawie wydawnictwa „Polska Lotnicza"

MINISTERSTWO
WYZNAŃ RELIGIJNYCH
i OŚWIEC. PUBLICZNEGO
Warszawa, d. 12.VIII, 1935 r.
Nr. V-3061|35.

Do
KURJI BISKUPIEJ
W ŁUCKU

Ministerstwo komunikuje, że Główna Księgarnia Wojskowa Ministerstwa Spraw Wojskowych wydała dzieło pod tytułem: „Polska Lotnicza" dotyczące doniosłej roli lotnictwa polskiego dla obrony Państwa.

Z uwagi na cel wydawnictwa, dochód z którego powiększyć ma fundusze L.O.P.P., Ministerstwo uprzejmie prosi o wydanie odpowiednich zarządzeń, któreby mogły się przyczynić do rozpowszechnienia wśród Wielebnego Duchowieństwa wzmiankowanego wydaw-

nictwa ze wszechmiar godnego poparcia ze względu na interes Państwa i całego społeczeństwa.

Dyrektor Departamentu

(—) *Fr. Potocki.*

Powyższe pismo Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Kurja Biskupia poleca uwadze Wielebnego Duchowieństwa.

Krótka wiadomość o Zgromadzeniu św. Krzyża

(z powodu objęcia parafji w Czartorysku, pow. łuckiego).

W roku 1835 w Le Mans, we Francji, ks. Bazyli Antoni Moreau (Moro) założył stowarzyszenie księży pod nazwą Salwatorystów. Będąc mężem o sercu apostolskiem i gorliwem, zajął się on losem przedewszystkiem biednych, opuszczonych parafji, które wskutek rewolucji francuskiej mocno ucierpiały. Salwatoryści dawali misje i rekolekcje, zajmowali się parafjami i wogóle pracą duszpasterską.

Biskup diecezji Le Mans, poznawszy gorliwość i pracowitość księdza Moreau, powierzył mu również opiekę nad zgromadzeniem Braci Szkolnych zwanych Józefitami. Ich założyciel o. Dujarie (Diużarje), złamany wiekiem i chorobą, nie mógł już dalej kierować braćmi. Za zgodą biskupa, o. Moreau zlał w jedno oba stowarzyszenia, i nowemu ciału nadał imię Zgromadzenia św. Krzyża. Stało się to w miejscowości Sainte Croix (Św. Krzyż), stąd też nazwa Zgromadzenia.

Nowe zgromadzenie uzyskało aprobatę Rzymu w r. 1855. Konstytucje jego opiewają, że głównym jego celem jest głoszenie Ewangelji św. w biednych, opuszczonych wioskach, zakładanie szkół dla biednej młodzieży, praca pasterska w parafjach i zakładanie wyższych uczelni. Od samego początku Zgromadzenie doznało błogosławieństwa Bożego, bo w bardzo krótkim czasie zastęp księży i braci wzrósł do kilkuset.

Po całej Francji powstały szkoły parafjalne i gimnazja, w których uczyli bracia. Księża objęli parafje, głosili misje, dawali rekolekcje. Zbożna ta praca była prowadzona we Francji owocnie aż do roku 1903, kiedy to masoński rząd skasował wszystkie zakony i zgromadzenia, a ich członków wygnał z kraju.

Na szczęście, jeszcze przed bezbożnym rozkazem rządu, Zgromadzenie zakorzeniło się i w innych krajach, stąd też do dziś się utrzymało. W roku 1841 powstała pierwsza fundacja w Stanach Zjednoczonych, w Notre - Dame, Indiana, gdzie obecnie mieści się dom Generalny Zgromadzenia. W parę lat później założono nową prowincję w Kanadzie. Prawie w tym samym czasie podjęło się Zgromadzenie pracy misyjnej w Dacca w Indjach gdzie po dziś dzień księża i bracia wytrwale pracują. Dodano im z biegiem czasu także diecezję Chittagong. Biskupi obu diecezji należą do Zgromadzenia. Także około roku 1850 Zgromadzenie zorganizowało szkoły w Polsce, w Krakowie i we Lwowie, lecz te z nieznanych dzisiaj przyczyn po kilku latach zwinęło.

Dzisiaj Zgromadzenie św. Krzyża, dobrze rozwijające się na trzech kontynentach, za łaską Boga i z pozwoleniem J. E. Najdostojniejszego Księdza Biskupa Dr. Adolfa Szelążka, Pasterza diecezji łuckiej, z wielką radością i szczerą wdzięcznością wraca do Polski, by zająć się parafją w Czartorysku.

W Ameryce Zgromadzenie zasłynęło swą działalnością szkolną. Posiada ono bowiem trzy uniwersytety katolickie i szereg wyższych szkół, czyli gimnazjów. Notre - Dame University, w Notre-Dame, Indiana, niedaleko miasta Chicago, zalicza się do przodujących uniwersytetów amerykańskich. Liczba studentów jest celowo ograniczona do 3.700, aby księża mogli wywierać jak największy wpływ osobisty na poszczególnych studentów. Prawie wszyscy studenci, z każdego stanu w Ameryce i z zagranicy, mieszkają przy uniwersytecie w domach studenckich, specjalnie

dla nich zbudowanych. Takich gmachów mieszkalnych, razem z instytutami różnemi, budynkami wykładowemi, laboratorjami (pracowniami) i t. d. jest przeszło 50, oszacowanych na kilkanaście miljonów dolarów.

Profesorów jest przeszło 300, z tego 100 księży i 200 świeckich. Cała administracja uniwersytetu i utrzymanie dyscypliny spoczywa w rękach księży. Akademickie znaczenie uniwersytetu jest bardzo wysokie, bo zespół profesorski jest świetny, złożony ze specjalistów. W ostatnim roku światową sławą okrył się profesor tego uniwersytetu, ks. Juljusz Nieuland, który wynalazł kauczuk syntetyczny. Ten wynalazek ma zrewolucjonizować przemysł gumowy, który dotychczas opierał się na zbiorach kauczuku naturalnego w krajach tropikalnych. Ks. Nieuland jest poważnym kandydatem do nagrody Nobla w dziedzinie chemji, dokonał bowiem już wielu odkryć, zwłaszcza w dziedzinie reakcyj acetylinowych. Sławą krajową, między innymi, cieszy się także polski biolog, prof. R. Kaczmarek.

Poza wydziałami uniwersyteckiemi w znaczeniu europejskiem, Notre-Dame posiada także wszystkie wydziały politechniki, akademji sztuk pięknych i wyższej uczelni handlowej. Każdy wydział jest zaopatrzony w najznakomitsze siły profesorskie. Wszystkie urządzenia są pod każdym względem nowoczesne i praktyczne. Uniwersytet posiada drugą w kraju pod względem wartości artystycznej galerję malarstwa i rzeźby, i najcenniejszą i najpiękniejszą wystawę gobelinów. Cały zespół gmachów uniwersyteckich, stanowiący małe miasteczko w sobie, rozlokowany jest na mniej więcej 1000 morgach ślicznego terenu, upiększonego dwoma jeziorami.

Zgodnie z życiem amerykańskiem, gdzie sport odgrywa ważną rolę również w życiu akademickiem, Notre-Dame posiada ogromny stadjon sportowy, mieszczący 65.000 widzów. Tu uprawia się wszystkie spor-

ty. Sława sportowa uniwersytetu jest bezkonkurencyjna. Stoi on bezwzględnie na pierwszem miejscu w Ameryce, zwłaszcza w piłce nożnej. Stąd Notre-Dame, zakład katolicki, zajmuje silnie uwagę całego kraju.

Największą jednak dumą uniwersytetu jest jego życie religijne. Studenci znają gruntownie zasady religji i stają się inteligentnymi katolikami. Zachęty i przykładu do wprowadzania w praktykę codzienną zasad katolickich nie brakuje. Silną już tradycją ustalony zwyczaj wykazuje, że studenci przejmują się praktyką częstej i codziennej Komunji świętej. Do Stołu Pańskiego przystępuje codziennie 2000 studentów, a w czasie Wielkiego Postu nie brakuje przy Komunji św. prawie żadnego. Zbawienny wpływ z okresu życia studenckiego przechodzi na późniejsze życie obywatela, wskutek czego w Ameryce tworzą się silne zastępy inteligentnych i gorliwych katolików. Wpływ ten rozszerza się na studentów katolickich w innych uniwersytetach i na katolików wogóle, co należy nazwać bardzo pocieszającym objawem w tym zmaterjalizowanym kraju.

Zgromadzenie św. Krzyża zajmuje się również parafjami. Wśród nich są także cztery parafje polskie. Jedna z nich, parafja św. Trójcy w Chicago, Illinois, gdzie proboszczem jest szeroko znany i uwielbiany ks. Kazimierz Sztuczko, stanowi chyba świetny przykład dobrej i sprawnej organizacji kościelnej Polaków w Ameryce. Liczy ona 20.000 dusz. W szkole parafjalnej uczy się 2.100 dziatwy, a w gimnazjum parafjalnem (highschoel) przeszło 300 studentów płci męskiej. Sale zebrań, ćwiczeniowe i atletyczne, klubowe i towarzyskie, ogromne audytorjum i t. d. tworzą dom parafjalny. Życie społeczne, towarzyskie i religijne ogniskuje się wokoło parafji. Dwuch dzielnych pracowników z tej parafji, w osobach ks. Stanisława Gruzy i ks. Bolesława Sztuczki, przysyła właśnie Zgromadzenie św. Krzyża na nową placówkę w Czartorysku.
